

Nádasi Krisztina

CSEMETE

A torony. Ez az utca ékköve, kétségtelenül ezt hirdetik mészkőtég-lái, a Duna kavicsaival kirakott ablakkeretei. Húszméteres magasságával felnyúlik a fák fölé, a tuják és a diófák fölé, mégis leginkább a lába miatt fontos, az utcafronton ugyanis beleépítették azt a díszkövet, ami az 1940-es árvíz magasságát jelzi, az önkormányzat ezért, ha akarnák sem engedélyezné a bontását.

El sem tudom képzelni nélküle a hálóból a kilátást, itt magasodik, közel hozzánk, a szomszéd telek túlsó felén, az egyik matuzsálemi korú diófa mögött, ha darabjaira szednék, talán sosem szoknám meg a hiányát. Még nem jártam benne, pedig Gáspár bácsival jóban voltunk, Nimród sokat segített neki pakolni, azt mondja, nincs benne semmi, mármint emelet, csak körben fel lehet menni, ennyi.

- Gyere most már aludni - mondja Nimród, én megrebbenek, észre sem vettem, hogy csak állok az ágy mellett, és bámulok kifelé.

- A naplementét nézem - válaszolom, mire Nimród felkel, feláll az ágyon, és kinéz ő is, a torony mögött csíkos az ég, lila és rózsaszín, Nimród ajka mosolyra húzódik, ezt, mondjuk, nem látom, mert háttal áll nekem, csak a szakálla mozdul meg.

Ő a diófákat szereti, egyrészt a mókusok miatt, a kerítésünkön járnak ide, ketten, Nimród szerint *mindketten fiúk*, a feketét Jancsinak nevezte el, a vöröset Steve-nek, de én romantikus lélek vagyok, szerintem Steve Stephanie. Naponta többször végigszambáznak a falécek tetején kora tavasztól egészen a tél első, igazán hideg napjaiig, mindig találnak a szomszéd kertjében eleséget, rengeteg dió terem a fán, nem tudták begyűjteni Gáspár bácsival hármásban sem egész évben.

- Mikor sütsz megint aranygaluskát? - kérdi Nimród, még mindig háttal állva, na, ez a másik dolog a dióval, vékony férjemen nem látszik, de szereti a hasát, kedvence az aranygaluska, és Gáspár bácsi minden ősszel adott nekünk egy zsák diót, együtt törtük meg szeptember idusán a teraszon, miközben a bográcsban fortyogott a szarvaspörkölt, krump-lival és borókával.

Idős szomszédunk két éve halt meg. A fia örökölte a telket, jó ideig nem tudta, mit kezdjen vele, szerintem csak nem tudta elengedni az apja emlékét, az apját, aki a gyomorfekély előtt húsz évet is letagadhatott volna, a Tiszára járt vadvízi evezésre a haverokkal, volt ott egy hobbikertje is, rengeteg gyümölcsfával, nyaranta befőttet, lekvárt, savanyúságot tett el, amikor nem csónakázott. Nekünk is folyton adott belőle, cserébe mi áthívtuk palacsintázni, sörözni, hamburgerezni. Dorka is sírt, amikor kiderült, hogy a szomszéd bácsit elvitte a rák. Félttem, hogy szöszke fejében egy tarisznyásrák csattogtatja ollóit, de Nimród azt mondta, hagyjam. Hagytam. A temetésre azért elmentünk mind a hárman.

- Kár, hogy az új szomszédnak nincs kisgyereke - mondom még, mielőtt bebújok a paplan alá. Nimród csak hümmög, felhajtja a maga oldalán a takarót, és hozzám óvatoskodik.

- Csinálhatnánk neki mi egy kistesót - suttogja. - Túl nagy nekünk úgysis ez a ház.

Tényleg az, főleg amikor takarítani kell, a padlásteret le is zártuk, hadd gyűljön a por magában, de Nimródnak nem mondok semmit, mert a férfiak egyszerre csak egy dologra képesek gondolni, és én nem akarom, hogy ez a takarítás legyen.

Másnap a kutyákkal a tó felé kerülök, amint leadtuk Dorkát az oviban. Leülök a parton a hideg fűbe, leveszem a cipőmet és a zoknimat, örülök a pénteknek, Néró botot hoz, bedobom a vízbe, Alba hozza vissza, megint dobok. Cseng a telefonom.

- A kötelező miatt hívlak - mondja anyám -, átkötöttem, és spóroltam negyvenkétezer forintot.

- De jó, hogy mondd - jajdulok fel. Majdnem egy napon van az évfordulónk, és anyu a múlt héten épp nálunk járt, amikor kivettem a postaládából az értesítőt a csillagászati díjról, akkor jól megbeszéltük, hogy mindketten átkötjük, de én ugyanazzal a lendülettel el is felejtetem. Erősen figyelek, ahogy anyu magyaráz biztosítokról, meg apuról is, és hogy kiruccannak hétvégére Regensburgba az öcsémhez, hisz csak hat óra kocsival.

- Mit csinálsz épp? - kérdi aztán.

Lenézek meztelen lábfejemre, mondom neki, hogy földelek, mire megdicsér. Újra átfut a fejemben, hogy felnőtt nő vagyok, nem kellene folyton azt tennem, amit anyám mond, de mit csináljak, ha ilyen jó fej,

mindig megy a dolgok után, hatvanöt évesen is tanul és kísérletezik és mindenről beszámol, például hogy a mezítláb fűben járkálástól elmúlt a térdében a krónikus gyulladás.

Dobálok a botokat Nérónak és Albának, mesélem anyának, hogy úgy döntöttünk, jöhet a második gyerek.

- A munka nem fog hiányozni? - kérdi, ez is tipikus anyu, más nagymama az örömtől kurjongatna, ő meg az én fejemmel gondolkodik. Megnyugtatom, hogy Dorkával is a szülőszobáig kihúztam, szóval van egy évem, vagy talán még több, attól függ, mikor jön össze. Erről viszont eszembe jut, hogy indulnom kell, visszahúzom a zoknimat, a cipőmet, a kutyák izgatottan ugrálnak, hazamenni is szeretnek. Nyargalnak mellettem a tókerülő ösvényen, egy fekete és egy fehér keverékördög, felettem a fák rügyeznek, a lombjuk a magasban világoszöld pontocskákból áll, elégedetten lengedeznek a szélben a nagyon kék ég alatt. Ez a legjobb hely a világon, mindennap hálát adok a szüleimnek, hogy csak így egyszerűen nekem, nekünk adták a családi házunkat. Na jó, mert anyu sem szeret takarítani, ha nem muszáj.

A kutyák veszik észre, hogy a szomszédban történik valami, csaholva közelítik meg a nyitott kaput. A telekre nem mennek be, ehhez túl jólneveltek, így is megrémítik a két munkást. Hüledezve nézem, hogy Gáspár bácsi fészérének hült helye. Lebontották annyi idő alatt, amíg én Dorkát bevitettem az oviba, és anyával megbeszéltem az életet.

- Már végeztünk is - mondja az egyik melós megnyugtatónak szánt mosollyal, jóképű, negyvenes pasas, nem illik hozzá az óriási sörhas, amit a derekán cipel.

Megfogom a kutyák nyakörvét, visszahúzom őket a saját házunk irányába, ennyi elég is nekik, hogy észhez térjenek. Hiába, okos állatok. Az udvaron friss vizet ereszttek a vödrukbe, aztán ideje rendbe szedni magam az online tréninghez.

Hamar eltelik a nap, kora délután szedelőzködöm megint Albával és Néróval, megyünk Dorkáért. A szomszédban nyoma sincs a munkásoknak, de nem tudom, mikor mehettek el. És nemcsak a fészert bontották el, hanem a garázst is. Középkorú pár fog ideköltözni, két kamasszal, eljöttek bemutatkozni még karácsony előtt, mondták, hogy lebontják majd a falakat, csak a torony marad, családi házat építenek mellé. Örültem. Jó fejnek tündek, a pasas vörös hajú, lófarkas, a felesége alacsony, molett kis nő, úgy néztek ki, mint a felkiáltójel és a pont, a

gyerekeiket próbáltam elképzelni végig, ahogy beszéltek. Arra számítottunk, az óriási telket befektető veszi meg, és soklakásos társasház nő ki mellettünk a földből. Az egész utca ezt latolgatta. Aztán Nimród egyik barátja jött megnézni a házat, végül nem egyeztek meg, nem tudtam, bánom-e, mert ők is társasházban gondolkodtak, ahol az egyik lakás az övék lenne. Mindenesetre elcsúszott az ügylet egy banánhéjon, mint később kiderült, hárommillió forinton, új érdeklődő nem akadt, bérlő költözött a torony melletti takaros, fehérre meszelt, árvácskás ablakú házba, éppen megnyugodtunk, hogy egy ideig nem lesz a hálószoobaablakunk alatt építkezés, amikor kiderült, hogy mégis.

- Bemegyünk a boltba lencséért - mondom a kislányomnak hazafelé menet -, indián lencselevest főzök vacsorára, a maradék meg jó lesz nektek holnap apával.

- Juj, azt a paradicsomosat? - kérdi Dorka izgatottan.

- Igen, curryvel és római köménnyel - válaszolok vigyorogva, mert az öröm ragadós. Ezért is lesz jó egy kistesó, apu szokta mondogatni, hogy az élete sokkal kevésbé lett volna vidám nélkülem meg az öcsém nélkül.

Dorka segít otthon a főzésben, mossa a sárgarépát, pucolja a fokhagymagerezdet pirinyó ujjával, közben a hétvégéről beszélgetünk, hogy nekem szombaton tréningem van Zsámbékon, de aztán vasárnap felmegyünk majd a kertészetbe, és veszünk muskátlit, ideje felvirágoztatni az ablakainkat. Dorka a legszívesebben a tréningre is velem jönne, de érti, hogy nem lehet, a lelkemre köti, hogy a muskátlivásárlásból nem maradhat ki. Megegyezünk. Az esténk a megszokott rutin szerint zajlik, Dorka fektetése után Nimród csillogó szemmel húz a hálószóba. Nevetve megyek vele, a fejemben az jár, hova rakjuk majd a kiságyat, egyáltalán hol van vajon most a kiságy, de eszem ágában sincs kimondani, átölelem a nyakát, és puha szakállához simítom az arcom.

Szombaton korán kelek, ülök a Qashqaiba, nem, a kötelezővel még nem foglalkoztam, de van rá két hetem. A projektmenedzsment tréninget Lórivallal együtt tartom, szenior kolléga, a kisujjában van minden, a csomagtartóban meg a flipchart és a projektor, repülnek az órák, sötétedik, mikor betolatok a kocsival a garázsba.

- Láttad? - fogad Nimród az előszobában.

- Mit?

- A diófát.

Értetlenül bámulok.

- Gáspár bácsinál. Kivágták a diófát.

Lerúgom a cipőmet, és rohanok fel a lépcsőn, egyenesen a hálószo-
baablakig. Mintha fejszével vágnának a mellkasomba. A torony csupa-
szon ágaskodik a sötétkék égnek, előtte a százéves diófa derékmagas
csonkja meredezik, évgyűrűi tányérján forgács remeg az enyhe szélben.
A torkomra kúszik a kezem, öntudatlanul próbálkozom a görcs oldásá-
val, ahogy bámulom a hiányt.

- A hátsót is kivágták - mondja mellettem Nimród, és átöleli a
vállamat. - Meg a sárgabarackfákat, a fügét. Mindent. Csak az aranyeső
maradt meg a kert végében, a gyorsforgalmi felé. Egyelőre.

Hitetlenül lépek közelebb az ablakhoz. A közvilágítás sárga derengés-
sel vonja be a pusztítás nyomait. Minden csupasz. Gáspár bácsi
gyönyörű kertje felfogatva, a fák bitói karóként állnak ki a földből, a
virágzó jácint eltaposva, a spenótágyás fejjel lefelé, a zöld levelecskék
összetörték a föld súlya alatt. Kibuggyan a könnyem, végigcsorog az
arcomon, kezem a kulcscsontomra csúszik, gyözködöm magam, hogy
ennek nem kellene fájni, ezek csak növények, hogy ez nem a mi
telkünk, de falba ütközöm.

Nimród szorosán átölel.

- Órák óta ezen agyalok - mormogja. - Tiszta hülyék, a diófa pont
délután adott árnyékot a házakra, nem is a miénkre, az övékre.
A negyven fokban majd rájönnek, de most már szólni sem lehet nekik,
először csak azt hittem, gallyazzák, kimentünk Dorkával a játszóra,
mire hazajöttünk ebédelni, már kivágták.

Így, hogy Nimród beszél róla, még rosszabb. Folyik a könnyem a
pólójára, ő meg folytatja.

- Tudod, volt fenn az a ház is a Párhuzamos utcában, Radóéknál,
emlékszel? - Bólintok, Nimród egyik kollégája itt lakott hozzánk közel,
olyan csuda egy kertjük volt, ősfák és magasra nőtt sövények zezgugos
labirintusa, itt egy hintaágy, amott egy madáritató kőkút, hátul tűzrakó
bográcsozáshoz, grillezéshez, egyszer voltunk csak náluk, de azóta
többször is álmodtam vele. - Eladták, amikor a Tiszára költöztek, a
minap jártam arra, teljesen letarolták, és kiraktak a közepére két nagy,
cserepes leandert, nem is mertem neked mondani.

- Hihetetlen - dűnnyögöm. Kiszabadítom magam Nimród öleléséből,
és visszamegyek az ablakhoz. Tisztában vagyok vele, hogy olyan vagyok,

mint egy gyerek, aki letépi a vart a sebről, nem tudom, mi húz ide, miért kell bámulnom az összekaszabolt telket.

Nehezen alszom el. Éjszaka azt álmodom, a diófa gyökerei mocorognak a házunk alatt, segítségért kiáltanak, nem értik, mi történt, miért fáj. Vagy talán nem csak álmodom. Felkelek az ágyból, kimegyek vízért a fürdőszobába. A mellkasomban érzem a gyökereket, mintha rántanák rá a bordákat a tüdőmre, fáj és fulladok. Próbálom magyarázni magamnak, hogy nem érezhetem ezt, hogy a diófának nem lehet lelke meg akarata, nem mozog a gyökere, és nem ébreszthet fel, nem is nőne be a házunk alá, ezt csak álmodtam, ez nem a valóság. A fürdő ablakán nézek kifelé, innen az utcára látni, ezt a homlokzatot egész délután tűzi a Nap, a szomszédnak fogalma sincs, micsoda kincs volt az a diófa.

Iszom a vizet, minden korttyal erősebben képzelem el, hogy a fa sosem volt ott a szomszédban, itt állt a mi házunk előtt, nekünk nőtt, és mi nem vágtuk ki, mert mi tudjuk, hogy minden fa számít, hogy minden zöldterület számít, hogy egyre forróbbak a nyarak, és különben is, szeretjük a diót, a levele meg otthont ad a sünöknek télire, aztán ha bezsákoljuk, akkor meg komposzttá lényegül a következő évre.

Visszafekszem.

Vasárnap felkelünk, mindhárman elmegyünk a kertészetbe, összeválogatjuk a legszebb csüngőmuskátlikat. Hátramegyünk a magas növényekhez, végigsimogatjuk a diócsemeték leveleit, és egy háromévest választunk, magasságra is akkorát, mint Dorka.

- De jó, négyen vagyunk - kuncog az óvodásunk, ahogy besorolunk a kasszához. Nimróddal egymásra nézünk a gyerek feje fölött, és arról kérdezzük, mit szólna egy kistestvérhez. Dorka nagylelkűen rábólint, nem igazán figyel, neki a jelen számít. Ő most kapott egy saját diófát.